

N°

Do

NACZELNEGO DOWODZTWA

68715.

Do Polski wysłaliśmy z Francji 10.010 karabinow Mausera
 20.000.000 nabojev Mauserowskich
 200 karabinow maszynowych ciezkich
 400 " " lekkih.

Z wloch odeszlo do Polski:

6 baterji 75 mm
 24.000 pociskow
 2 baterje armat 149 mm 5.600 pociskow
 2.000.000 pociskow do Manlicherow z tego 500.000 do karabinow maszynowych

Zakładaliśmy z szansa otrzymania od wloch:

500.000 karabinow z amunicja
 12 do 24 baterji 100 mm
 50.000 muniow
 32 baterje 75 mm
 2 baterje haubic 149 mm
 2 " " 105
 4 " " armat 105 mm
 3 " " 149
 2 " mozdierzzy 149 mm
 pociskow dla 75 mm 80.000 - dla ciezkich kalibrow 1200
 karabinow M. wzrost 91 - 15.000
 pociskow dla karabinow M 91 3.000.000 jako powtorzenie zapotrzebowania warszawskiego.

Poczawszy od 18/4 odchodza do Polski materjaly kupione od stanow Zjed.

bluz 187.000
 spodni 100.000
 plaszczy 112.000
 trzewikow 375.000
 owijaczy 575.000
 koszul cieplych 375.000
 kalesonow 750.000
 kocow 125.000

sukna kaki na czapki 50.000 yardow
 Zyskalismy szansy czesciowego zastapienia materjalu B. i C; klasa A; co sie w
 wyzyskalo; prawdopodobnie uda sie nam uzyskac u Amerykanow dostawe ubran
 i bielizny na 200.000 i rozne inne materjaly, ktora szanse ze wzgledy na
 korzystne warunki komisja proponuje wyzyskac. Spowoduje to przekroczenie bud-
 zetu od 40 do 60 milionow marek, proszę o decyzje.

Jak w raporcie z II podnioslem, dostawy z Francji sa:
 E° bardzo drogie (biorac artykuly, ktore prawdopodobnie Francja nam dos-
 tarczyc zamierza dla 100.000 przekroczymy preliminarz na przeszlo 140 mi-
 ljonow marek)

Nie mogę się zgodzić z żądaniem francuskim abysmy placili ^{ony} ich
 kosztow. Oni placili z koncem wojny naturalnie bardzo drogo, dzis rynek

targu zupełnie zmieniony. Czy n. p. za rok przypuszczamy dla rozwijających się dywizji Hallera także płacić będziemy we Francji 3 do 4 razy drożej niż moglibyśmy kupić na rynku ?
 2° Bron palna ręczna także po części artylerja francuska są przestarzałe, technicznie i taktycznie bron angielsko-amerykańska lepiej by odpowiadała.
 3° w razie wojny, wydają mi się dostawy z Francji trudniejsze niż z Anglii.

*Rozkaz Naczelnika Państwa kupienia materjałów we Francji po 88-
 danyh cenach odzyskaniem. Ponieważ koleje są zajęte mniej więcej
 do 28. IV będą niż steret przez utrzymanie tego rozkazu w tajemnicy
 uszykoi dla Państwa jak najkorzystniejszemu warunkom.*

Zwracam szczególną uwagę na to, że tren francuski wedle mojego przekonania na naszym terenie będzie nie do użycia. Wozy wazą 760 do 1400 kilo. może się nam uda uzyskać od Amerykanów lżejsze treny, w każdym razie naj-
 forsowniejsza fabrykacja leickich wozów w kraju jest niezbędna.

Nie mieszając się do zaopatrzenia Armji Gen. Hallera, wskazuje na mało ~~korzystne~~ ~~pozyteczne~~ a skarb grubo obciążające zaopatrzenie tej armji w ciężki tren francuski, nie mniej na kosztowność systemu zaopatrzenia Wojska polskiego przez rozwinięcie dyw. Gen. Hallera zaopatrując je z Francji

We wtorek wyjeżdżam na mniej więcej trzy dni do Londynu, celem przed-
 wstępnych, głównie informacyjnych pertraktacji co do zaopatrzenia armji polskiej.

P. Skirmunt, zada, jak telegrafowałem, natychmiastowego przybycia specjalnej misji do Rzymu. Ja tam, jak tego p. Skirmunt zada, na dłuższy czas wyjechać nie mogę, chyba na całkiem krótki, celem osobistego poinformowania Szefa misji o własnych doświadczeniach.

Robota we Francji natrafia ze względu formalnych na niezwykle trudności. Biurokratyzm francuski stwarza w sposób wyrafinowany utrudnienia i opóźnienia roboty. Co z Amerykanami załatwiamy w trzy dni, to z Francuzami co najmniej w trzy tygodnie, i to bez gwarancji, że się udało. Konwoje dają nam zupełnie na drodze nie zaopatrzone, skład szereg administracyjnej roboty, dla której nie mam personelu i potrzeba francuskich pieniędzy. Proszę odwrotnie, przez V.M. Wieniawskiego lub PPlk. Niewiarowskiego o przesłanie 500.000 frs. w przeciwnym razie robota w najbliższym czasie utknie.

*Pomel
 Gijon*

Paryż dn. 18/IV 19r-

Représentant Départementu
Artyleryjskiego.

N° 5.

N° 191

Sprawozdanie.

Przy niniejszem zażeraniu kopje dokumentów
stron drążących dotychczas daty myrzenia poczętych
z amunicyą niemiecką ze Strasburga i Metz
wraz z myreregulowaniem: NN^o rayonów oraz
ich znaków, NN^o plombo na rayonach, oraz dotychczas
dane co każdy rayon i poczęty zarwie, proz tego
zakazane jest również nazwisko oficera - francuskiego
[z Armii Hallera] promażcego dany poczęty -

Sprawa zakupu broni i amunicy francuskiej w dal-
szym etapie nie powinna być, gdyż nie jest jeszcze
rozstrzygnięta najważniejsza kwestya - cen, - o
której dotychczas dowodzenie u poprzednim sprawo-
zdaniu.

Do cenach zażeronych poprzednio Rząd francuski
gotów jest ustąpić nam całkowitą ilość zapotrze-

As elaviti vyssybauu nimejnyy spravoda-
otymosium pramo kuf Sep. Akt 2 N^o
1448-2 dn. 8/15 h. r., zamirayee voluio v
bandu Sh mui eeue, do ktoryy v elav-
dy' eroy' pravy byt v storonab.

Co do maney gashnyy, to pravdaye dokuz
nyadun nam zakupit vnuicelii, kto
v shadad v Metru svooy vuy 3 v fu-
tranyy shodnyy. —

Trinyov,

Sypp-
Porucnik

Misja Wojskowa
we Francji

Paryż dnia 19 kwietnia 1919.

2

Referent Sanitarny.

N° 188.

DO DEPARTAMENTU SANITARNEGO. MINISTERJUM SPRAW WOJSKOWYCH/

Sprawa zakupów sanitarnych w ostatnim tygodniu mało się posunęła. Oczekuje zasadniczej decyzji ze strony francuskiego ministerstwa wojny i Skarbu, aby móc zacząć ładować i wagonować rzeczy prawie ze gotowe do wysyłki.

Ceny nie są jeszcze ostatecznie ustalone. Francja ofiaruje nam artykuły zakupu, nie wliczając opakowania i pracy przy wysyłce. Za przedmioty używane ale będące w dobrym stanie 40 % zniżki. Kierownik misji wdrożył akcję ogólną w celu uzyskania cen przystępniejszych. Według dotychczasowej kalkulacji będzie zmuszony przekroczyć kredyt o 1/2 - 2 razy i prosi o wyjednanie stosownej zwyczajki kredytu.

Uprasza się o zadecydowanie czy ma być przyjęte zaofiarowane mi kompletne urządzenie szpitala polowego na 1000 łóżek; szpital ten przeznaczony dla wysyłki na Balkany jest bogato wyekwipowany, zaopatrzony w środki i zapakowany na 30 wagonach, wskutek czego po uzyskaniu decyzji mógł być od razu wysłany. Prosi o telegraficzną odpowiedź.

~~Uprasza się o zadecydowanie czy ma być przyjęte zaofiarowane~~ Francuzi częstują mnie tutaj uniwersalnymi szynami Dra Santa Maria które cieszą się nadzwyczajnym wzięciem ale są drogie (po 55 frs) Dla oceny przesyłam broszurki i również prosi o decyzję.

Nawiązałem już stosunki z Amerykanami, o czym będę referował w następnym raporcie.

Zachodzi potrzeba obmyślenia już teraz komisji odbiorczych. Wobec tego ze instrukcja misji opieka nad odbiorcami nie mogą być członkami misji, proponuje stworzenie komisji odbiorczej z lekarzy armii Hallera. Co jednak wobec wyjazdu większości do kraju trafia na znaczne przeszkody. Można by również powołać kilka osób cywilnych.

Proponuje w tym względzie między innymi:

Dra STEPINSKIEGO, laryngologa z Paryża, który początkowo był lekarzem w pułku bayonczyków.

Mieczysława WIDELICKIEGO, aptekarza, członka Office Polonais pour les Affaires Civiles en France.

Ludwika STEPIENIA - wieloletniego robotnika fabryki narzędzi chirurgicznych.

Doje się jednak odczuwać brak chirurga i Roentgenologa. Zwłaszcza ostatni będzie do aparatów na samochodach dywizyjnych konieczny.

Na kierownika komisji odbiorczej proponuje:

Majora lekarza TRZEMBSKIEGO ze sztabu G. Hallera, lekarza Armii i marynarki rosyjskiej lub Maj. Lekarza PRACKIEGO, odkomenderowanego z Warszawy do wojsk Hallera i przydzielonego do Sztabu.

Uprasza o odpowiedź w wspomnianych kwestiach

2 załączniki.

Rozy

52

Misja wojskowa we Francji
DE leqat dep, Technicz

183
Paryz dnia 18 4 1919 1

N= 183/6

DO

Departamentu Technicznego Raport

Niniejszem zwracam sie do Departamentu Technicznego o ponizsze wyjasnie
nie' poniewaz zapotrzebowania odnosnych sekcji sa niedostateczne
a mianowicie:

Sekcja budowlana.

- a) Niewykazana ilosc papy dachowej a mianowicie:
- b) " " " teru
- c) " " " zelaza handlowego szczegol
nych wymiarow
- d) Rodzaj okuc do okien, drzwi i przybory piccowe
- e) " " " gwozdzi i

2) Sekcja elektrotechniczna

- a) ilosc motorow wagonetek dla kolejki elektrycz
nej na przestrzeni 1000 klm.
- b) Centrale indukcyjne i brzezykowe w armji
amerykanskej sa polaczone w aparaty uniwersalne
ktore moga byc zastosowane w obu wypadkach
a nawet iswietlne przeto, czy mozna te aparaty
zastapic, sa one 8:4 linjowe.

Czesc materjalu technicznego mozna bedzie otrzymac od komisji likwida
cyjnej armji amerykanskej. Jednakowoznie ktorzych materjalow nie
posiadaja, jak n p szklo. W poprzednim raporcie przeslalem probke
szucznego szkla, o zdecydowanie, czy czesc zapotrzebowania na szklo
mozna bedzie tym zastapic. - Probke owa przysylam powtornie, proszac
o od powiedz na powyzsze punkta.

Delegat Dep. Technicznego
Inzynier Technolog

Autosiewicz

O d p i s.

Do

NACZELNEGO DOWODZTWA

Do Polski wysłaliśmy z Francji 10.010 karabinów Mauser
 20.000.000 naboju Mauserowskich
 200 karabinów maszynowych ciężkich
 400 " " lekkich

Z Włoch odeszło do Polski:

6 baterji 75 mm:
 24.000 pocisków
 2 baterje armat 149 mm 9.600 pocisków
 2.000.000 pocisków do Manlicherow z tego 500.000 do karabi
 nów maszynowych

Zaządaliśmy z szansą otrzymania od Włoch:

50.000 karabinów z amunicją
 12 do 24 baterji mm 100 mm
 50.000 mundurów
 32 baterje 75 mm
 2 baterje haubic 149 mm
 2 " " 105
 4 " armat 105 mm
 3 " " 149
 2 " moździerzy 149 mm
 pocisków dla 75 mm 80.000 - dla ciężkich kalibrów 1200
 karabinów M. 91 - 15.000
 pocisków dla karabinów M. 91 3.000.000 jako powtórzenie
 zapotrzebowania warszawskiego.

Począwszy od 19/4 odchodzą do Polski materiały kupione od Stanów Zjednoczonych:

bluz 187.000
 spodni 100.000
 płaszczy 112.000
 trzewików 375.000
 owijaczy 575.000
 koszul ciepłych 375.000
 kalesonów 750.000
 koców 125.000
 sukna kaki na czapki 50.000 jardów
 Zyskaliśmy szansy częściowego zastąpienia materiału B. i C. klasą A.; co się wyzyskało; prawdopodobnie uda się nam uzyskać u Amerykanów dostawę ubrań i bielizny na 200.000 i różne inne materiały, którą szansę ze względu na korzystne warunki komisja proponuje wyzyskać. Spowoduje to przekroczenie budżetu od 40 do 60 milionów marek, proszę o decyzję.

Jak w raporcie z II podniosłem, dostawy z Francji są I. bardzo drogie/biorąc artykuły, które prawdopodobnie Francja nam dostarczyć zamierza dla 100.000 przekroczyliśmy prelimitarż na przeszło 140 milionów marek/.

Nie mogę się zgodzić z żądaniem francuskim, abyśmy płacili ceny ich kosztów. Oni płacili z końcem wojny naturalnie bardzo drogo, dziś rynek targu zupełnie zmieniony. Czy np. za rok przypuścimy dla rozwijających się dywizji Hallera także płacić będziemy we Francji 3 do 4 razy drożej

niż moglibyśmy kupić na rynku?

2. Broń palna ręczna także po części artylerja francuska są przestarzałe, technicznie i taktycznie broń angielsko-amerykańska lepiej by odpowiadała.

3. W razie wojny, wydają mi się dostawy z Francji trudniejsze niż z Anglii.

Rozkaz Naczelnika Państwa kupienia materiału we Francji po żądanych cenach otrzymałem. Ponieważ koleje są zajęte mniej więcej do 28.IV. będę się starał przez utrzymanie tego rozkazu w tajemnicy uzyskać dla Państwa jak najkorzystniejsze warunki.

Zwracam szczególną uwagę na to, że tren francuski wedle mojego przekonania na naszym terenie będzie nie do użycia. Wozy ważą 760 do 1400 kilo. może nam się uda uzyskać od Amerykanów lżejsze treny, w każdym razie najforsowniejstą fabrykacja lekkich wołów w kraju jest niezbędna.

Nie mieszając się do zaopatrzenia armji Gen. Hallera wskazuję na mało pożyteczne a skarb grubo obciążające zaopatrzenie tej armji w ciężki tren francuski, nie mniej na kosztowność systemu zaopatrzenia Wojska Polskiego przez rozwinięcie dyw. Gen. Hallera zaopatrując je z Francji.

We wtorek wyjeżdżam na mniej więcej trzy dni do Londynu, celem przedwstępnych, głównie informacyjnych pertraktacji co do zaopatrzenia armji polskiej.

P. Skirmunt, żąda, jak telegrafowałem, natychmiastowego przybycia specjalnej misji do Rzymu. Ja tam, jak tego p. Skirmunt żąda, na dłuższy czas wyjechać nie mogę, chyba na całkiem krótki, celem osobistego poinformowania Szefa misji o własnych doświadczeniach.

Robota we Francji natrafia ze względów formalnych na niezwykle trudności. Biurokratyzm francuski stwarza w sposób wyrafinowany utrudnienie i opóźnienia roboty. Co z Amerykanami załatwiamy w trzy dni, to z Francuzami co najmniej w trzy tygodnie, i to bez gwarancji że się udało. Konwoje dają nam zupełnie na drogę nie zaopatrzone, skąd szereg administracyjnej roboty, dla której nie mam personalu i potrzeba francuskich pieniędzy. Proszę odwrotnie przez V.M. Wieniawskiego lub PPlk. Niewiarowskiego o przesłanie 500.000 frs. w przeciwnym razie robota w najbliższym czasie utknie.

R O M E R m.p.

Generał-PPorucznik.

Za zgodność odpisu: